

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Isvoare de venit.

III.

Frăgari (duzi, pomnițari) sunt aproape în fiecare sat. Și încă mulți. Prăsitul acelora încă e foarte lesnicios, căci frăgarii nu sunt pomi gingași. Până acum însă, foarte puțini dintre țeranii noștri știu, că frăgarul nu e bun numai pentru fragile sale, ci mai ales e prețios pentru frunzele sale. Căci aceste frunze, ne pot fi ușor un mare isvor de câștig, dând ele nutremânt îmbelșugat așa numiților *vermi de mătăsă*.

Creșterea și îngrijirea acestor vermi de mătăsă, e atât de lesnicioasă și putem zice plăcută, încât o pot face chiar și copilașii, cei de 8—10 ani. Plugarii noștri și așa au năravul, ca în timpul lucrului de vară să lase casa și curtea

în grija câte unui sau doi copilași, cari în lipsa de alt lucru mai bun, aleargă prin cel prav și pe cele străzi, ziulica întreagă.

Când părinții acestor copilași s'ar indeletnici cu creșterea vermilor de mătăsă, pe de-o parte ar da ocupațiune plăcută copiilor, care atunci s'ar lăsa de ulițărit, pe de altă parte și-ar deschide un nou isvor de frumos câștig. Căci gogoășele, ce le fac vermi de mătăsă, le cumpără fabricele de mătăsă cu preț destul de bun. Mai ales statul să trudește mult să lățească creșterea vermilor de mătăsă.

Vermii de mătăsă să prăsesc prin ouă, pe care le capătă ori-cine, în cinste, dela inspectoratul de mătăsă din Szeg-

szárd, după-ce declară, că vrea să se ocupe cu creșterea vermilor de mătăsă. Adresa acestui inspectorat este: Selyem felügyelőség Szegszárd. Oficii pentru cumpărarea gogoășelor de mătăsă sunt în Timișoara, Baja, Szegszárd, Beciche-recul-mare, Panciova, Biserica-albă, Neoplanta, Vêrșeț, Moldova etc. Fabrici de mătăsă sunt în Neoplanta (Ujvidék) și Panciova.

Creșterea vermilor de mătăsă să face în chipul următor: După-ce frăgarii

își schimbă inelele nu e permis să-i mișcăm. Când vermi devin galbeni-sticloși și din gură lasă un fir bălos, atunci încep să se țese în gogoășă. Atunci trebuie grijit ca gogoășele să nu fie una prinsă de alta, căci atunci nu sunt bune. La opt zile după îngogoșare, luăm gogoășele și le opărim, ca să omorim vermele din ele, care altfel mai târziu, spărgând gogoășă iese ca flutur, ca să ouă. Gogoășele opărite le curățim de păienjenăria de pe de-asupra și apoi

le împărțim în clase, după mărime și frumuseță. Așa gătite apoi le trimitem la unul din magazinele pomenite mai sus, pentru vânzare.

Vânzarea să face cu kilo. În 1 kilo intră 6—800 gogoășe.

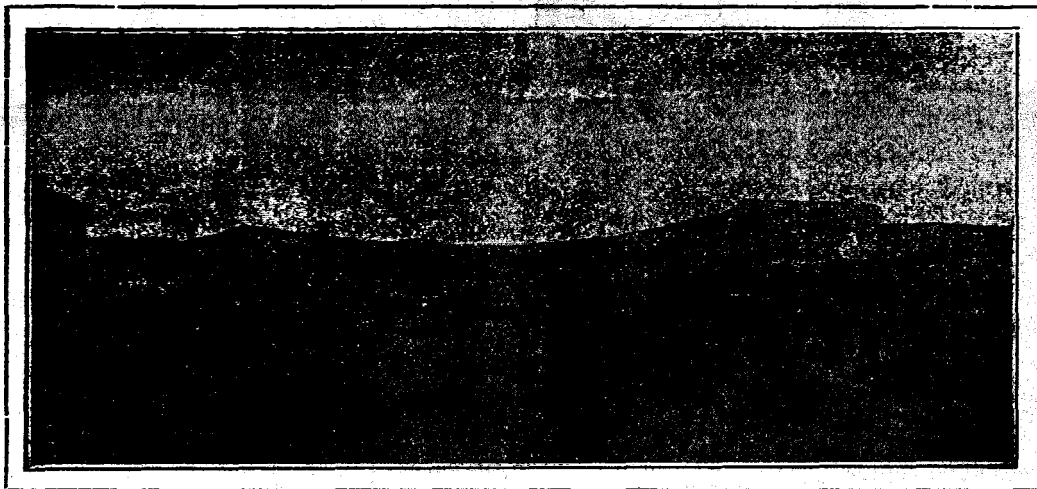
După-cum vedeți din descrierea asta scurtă, creșterea vermilor de mătăsă e un lucru foarte ușor.

Dați copiilor dv.

prilej să se dedea cu lucrul. Aduceți-vă ouă de vermi de mătăsă și colea la primăvară îngrijiți de scoaterea vermilor și apoi dați-i în grija copiilor. Să câștige și ei, căci multe le trebuie și lor.

Isvorul acesta de venit pe care vi-l descriem aici, nu e isvor nou. În țara întreagă, de mulți ani se ocupă populațiunea cu creșterea vermilor de mătăsă.

Așa în anul 1885 au fost în țeara întreagă: 13 mii 859 familii, ear' în anul 1895 au fost 94 mii 865 familii, care s'au ocupat cu creșterea vermilor de mătăsă, producând la 1885: 176 mii 337 kilograme și la 1895: 1 milion 499 mii 845 kilograme de gogoășe. În ultimul an s'a plătit pentru gogoășe de

Piața Hategului la întunecime de luna.

dau frunze, ouăle cele mici de vermi de mătăsă să pun la căldură, ca să scoată vermi. Vermii noi scoși să pun pe hârtie ori pe pânză rară, unde li-se dau frunze fragede de frăgar. Frunzele se aruncă la vermi și ei se urcă pe ele și le mănă. Să nu fie însă frunzele nici umede, nici rouate și nici prăvoase. Vermilor tineri li-se dau frunze tinere și cu cât cresc li-se dau frunze tot mai mărișoare. A doua, a treia zi după scoatere, vermi se așează pe polițe de scânduri ori pe lese. Peste zi li-se dă de mai multe-ori de mâncare. E mai bine să li-se deie de multe-ori câte puțin și numai atunci, când frunzele dinainte le-au mâncat de tot. Vermii își schimbă inelele (pielea) de mai multe-ori. Când

Domnii abonenți restanțieri sunt rugați a trimite prețul abonamentului
ou Chequul ce l'am alăturat la Nr. 38.

mătasă 2 milioane 935 mii 048 coroane.
— Precum vedeți dar' gogoășele de
mătasă aduc milioane — țerii întregi.
De aceea puneți-vă pe lucru.

DIN LUME

Peninsula-Balcanică.

Nu s'a stins focul în Macedonia și stă să s'aprindă altul și mai mare în Coreea. În prima, Turcii și Bulgarii sunt, precum îi știm, actorii principali cari udă cu sângele lor și mânjesc cu fără-delegile nesfirșitei tragedii țărâna Peninsulei-Balcanice; în cealaltă, Rușii și Japonzii stau cu armele în mână gata să le descarce unii n'nt'alții.

Dar' până când să ia foc și extremul orient al Asiei, până-când telegramele ne vor aduce știrea definitivă ce se așteaptă, să vedem ce se mai petrece în Sud-Ostul Europei, învăluit în spirale de fum negru.

Confusiunea domnește în Macedonia și în sferile conducătoare din Constantinopole, ear' încăerările își continuă drumul lor sinistru și acuma după noțele promițătoare de pace ale Austriei și Rusiei, ca și mai înainte de producerea lor.

Correspondentul din Constantinopol al ziarului »Le Temps«, afirmă că este imposibil a se aplica controlul pe care Puterile aliate în acest scop, Rusia și Austria, pare că voesc a-l aplica asupra actelor administrațiunii turcești; Sultantul nu consimte la aceasta, ear' bandele înarmate nu vor să aștepte realizarea unor promisiuni în care nu cred.

Numai intervenția străină, zice correspondentul numitului ziar, numai intervenția străină, cerută de comitetele

insurecționale, va putea să pue capăt stării teribile de lucruri din Macedonia. Până atunci, situațiunea în Peninsula-Balcanică e tot așa de gravă ca și mai înainte, și pentru turci ca și pentru creștini.

Chestiunea Macedoniei dar', după-cum se vede, nu a făcut nici un pas înainte spre pacificare, ci stă pe loc, dacă nu chiar se înrutățește.

Trecând dela faptele diplomatice fără de succes, la faptele de arme cu triste rezultate, iată ce mai găsim în marele ziar parisian menționat mai sus. Legațiunea bulgară i-a comunicat din Sofia, cu data de 13 ale lunii Octombrie, o telegramă în care se cuprind următoarele:

»Postul bulgar din Caramanița a fost atacat de un batalion de soldați regulați Turci, conduși de un maior.

»După-ce au trecut granița, soldații Turci au înaintat o distanță de cinci kilometri în interiorul principatului, au jefuit postul și au prădat satul Caramanița.

»Soldații Bulgari dela acel post, în număr numai de șase inși, au dat piept asaltatorilor și s'au împotrivit până la arderea celui din urmă cartuș.

»După aceea, soldații Bulgari s'au dat înapoi, având un rănit, pe când Turcii perdură mai mulți morți.

»Batalionul turc după-ce s'evirși jaful, trebui să se retragă la apropierea a două companii de infanterie bulgară, alergate în ajutor.

»Această violare a graniței bulgare precum și perderea postului și satului Caramanița de către turci, câteva zile după înmanuarea noiei note austro-rusă, produce în tot principatul o întăritare foarte mare.

tre și vîslind, ajunse până la scările de marmură ale palatului. Pătruns acolo el văzî în boltele scărilor candelabre cu sute de brațe, și în fiecare braț ardea câte o stea de foc. Pătrunse în sală. Sala era înaltă, susținută de stîlpi și de arcuri, toate de aur, ear' în mijlocul ei stetea o mîndră masă, acoperită cu alb, talgerele toate săpate din câte un singur mărgăritariu mare; ear' boerii ce ședea la masă în haine aurite, pe scaune de catifea roșie, erau frumoși ca zilele tinereții și voioși ca horele. Dar' mai ales unul din ei, cu fruntea într'un cerc de aur, bătut cu diamante, și cu hainele strălucite, era frumos ca luna unei nopți de vară. Dar' mai mîndru era Făt-Frumos.

— Bine-ai venit, Făt-Frumos!, zise împăratul; am auzit de tine, dar' de văzut nu te-am văzut.

— Bine te-am găsit, împărate, deși mă tem că nu te-oi lăsa cu bine, pentru-că am venit să ne luptăm greu, că destul ai viclenit asupra tatălui meu

— Ba n'am viclenit asupra tatălui tîu,

Ear' ziarul »Abania«, care apare în capitala Sêrbiei și e redactată în sêrbește și în albeneste, în unul din numerele din urmă scrie:

»Comitetul central al tinerilor Albanezi din Bitolia (Monastir) ne comunică, printr'o scrisoare, că un număr de 45 fruntași albanezi din diferite orașe ale Albaniei au fost arestați și băgați în fiare, unii expulsați de către poliția Neronului asiatic.

»Nelegiuirea dușmanilor neamului nostru s'a făptuit pe motivul, că acești albanezi nu au voit să iscălească o petițiune prin care să declare, că nu sunt contra Neronului din Țarigrad și administrației lui.

»Bravii albanezi au respins cu toată energia, rușinoasa propunere a Valiului, preferind mai bine să îndure greutatea lanțurilor și întunerecul temnițelor până ce o mână salvatoare ne va scăpa de urgia Neronului, care își bate joc de tot ce avem mai sfânt, masacrând și pângărindu-ne familiile și neamul.

»Cei 45 bravi albanezi unii se găsesc închiși la Salonic și alții în Diar-bechir.

»Cerem dreptate, nu vom înceta un singur moment până-ce dreptate în țeara noastră Albania, nu se va face.

Nu, liniștea nu se restabilește în Macedonia, după ultimele știri sosite, ci din contră, focul pare că amenință să cuprindă și mai rău P.-Balcanică. — T. P.

In Salonic se colportează știrea, că Boris Sarafoff ar fi fost ucis de cărtă un cuțovlach cu numele Vanghelie din comuna Smerdeș. Vanghelie a împușcat pe Sarafoff și i-a luat mai multe documente, cu cari s'a prezentat apoi la Hilmi-pașa, cerend să i-se dea remunerația de 500 funți turcești. Motivul faptului a fost răsburarea, fiindcă Sarafoff a incendiat satul lui Vanghelie.

FOIȚĂ

MICHAEL EMINESCU

FĂT-FRUMOS DIN LACRIMĂ

— POVESTE —

(2)

(Urmare).

Când era înspre sara zilei a treia, buzduganul căzând, se isbi de o poartă de aramă și făcî un vuet puternic și lung. Poarta era sfărîmată și voinicul intră. Luna răsărise dintre munți și se oglindea într'un lac mare și limpede, ca seninul cerului. În fundul lui se vedea sclipind, de limpede ce era, un nisip de aur; ear' în mijlocul lui, pe o insulă de smarand încunjurat de un crâng de arbori verzi și stufoși, se ridica un mîndru palat de o marmură ca laptele, lucie și albă, atât de lucie, încât în ziduri resfrângea ca într'o oglindă de argint: dumbravă și luncă, lac și țermuri. O luntre aurită veghea pe undele limpezi ale lacului lângă poartă; și în aerul cel curat al serii, tremurau din palat cântece mîndre și senine. Făt-Frumos se suî în lun-

ci totdeauna m'am luptat în luptă dreaptă. Dar' cu tine nu m'oi bate. Ci mai bine voui spune lautarilor să zică și cuparilor să umplă cupele cu vin și-om lega frăție de cruce pe cât-om fi și-om trăi.

Și se sărutară feciorii de împărați în urările boierilor și beură și se sfătuiră.

Zise împăratul lui Făt-Frumos: De cine în lume te temi tu mai mult?

— De nime în lumea asta, afară de Dumnezeu. Dar' tu?

— Ieu ear' de nime, afară numai de Dumnezeu și de mama pădurilor. O babă bătrână și urită, care umblă prin împărăția mea de mână cu furtuna. Pe unde trece ia, fața pământului se usucă, satele se risipesc, tirgurile cad năruite. Mers-am eu asupra ei cu bătălie, dar' n'am isprăvit nimica. Ca să nu-mi prăpădească toată împărăția, am fost silit să stau la învoială cu ia și să-i dau ca bir tot al zecelea din copii supușilor mei. Și azi vine să-și iee birul.

Când sună miază-noaptea fețele mesenilor se posomorîră; căci pe miază-noapte

PENTRU ECONOMI

Distrugerea cărăbușilor.

Să se așeze, în amurg, în mijlocul grădinei și al livezei cu pomi câte un butoiu vechiu desfundat, ale cărui doage pe dinlăuntru să fie unse cu păcură.

La fundul acestor butoaie, să se așeze suspendat prin sîrme fixate de pereți câte un felinar aprins. Insectele de tot felul, atrase de lumină, se reped pe felinar. Sbirnăind prin prejur se lovesc de pereții butoiului, picioarele și aripile se mănesc de păcură și cărăbușii cad la fundul butoiului.

Pentru înlăturarea creșterii cepei.

Se acată ceapa legată în cununii câteva zile la fum, fumul nu are nici o influență asupra gustului cepei și totdeodată împiedecă creșterea în timpul iernei.

Ouele cu coaje moale

provin din cauză că găinile nu au destul carbonat de calce (var) în hrana lor. Pentru a tămădui răul, să se piseze cretă și amescându-o în mâncarea paserilor de curte să li-se deede de mâncare.

Medicul casei.

Leacuri pentru dinți stricați.

Faci oblojeli cu făină de in și de capete de mac; curățire cu praf de cărbune de tei; pune pe gingii cărpe cu piper pisat și muiat în spirt; se freacă gingiile cu miere ori cu semente de in pisate, cu rădăcină de micșunea și tinctură de șofran; clătește gura cu bicarbonat de sodă.

Colica de mațe.

Să bea untdelemn, zamă dulce de anason (mărar dulce) 2 cești pe zi; ceaiu de

călare cu aripi vântoase, cu fața sbircită ca o stâncă puhavă și scobită de părăe, c'o pădure în loc de pâr, urla prin aerul cernit mama pădurilor cea nebună. Ochii ei două nopți turburi, gura ei un hău căscat, dinții ei șiruri de pietri de mori.

Cum venea vuind, Făt-Frumos o apucă de mijloc și o trânti cu toată puterea într'o piuă mare de piatră; peste piuă prăvăli o bucată de stâncă, pe care o legă din toate părțile cu șapte lanțuri de fer. Înăuntru baba șuera și se smulgea ca vîntul închis — dar' nu-i folosea nimica.

Veni ear' la ospet; când prin bolțile ferestrelor la lumina lunii vîzură două dealuri lungi de apă. Ce era? Mama pădurilor neputend să iasă, trecea peste apă cu piuă cu tot și-i brăzda fața în pouē dealuri. Și fugea mereu, o stâncă de peatră îndrăcită, rupend-u-și cale prin păduri, brăzdând pământul cu diră lungă, până-ce se făcū nevêzută în depărtarea nopții.

Făt-Frumos ospetă ce ospetă, dar' apoi luindu-și buzduganul de-a umăr, merse mereu

nalbă, tei, mușetel, soc, busuioc, ismă cu rachi, oblojeli calde cu leuștean și ismă; frecări cu flanelă cu untdelemn; să mănecă lapte.

Pentru cei cari rêsufli greu în somn.

Mulți cred, că dacă își vor pune o duzină de perne sub cap, sau stînd pe spate, vor dormi mai bine și când coloz, e tocmai contrarul; deoare-ce atunci pieptul ia o poziție greșită și nu poate funcționa bine. De aceea se recomandă acelor, cari suferă de greutate în rêsufare, de a dormi mai mult cu capul în jos. Pentru-ca plămîni să poată funcționa bine, vom dormi pe spate, vom căuta ca plapoma sau brațele noastre să nu apese greu pe piept. Odaia de culcare să fie mereu aerisată.

Advocatul poporului.

În ori-ce afacere, extrasul matrimonial se eliberează gratuit numai pe lângă atestat de paupertate.

Arătări contra conducătorului de matricule sunt a se face fisolgăbirului. (Artic. de lege XXXI. și XXXIII. Ord. minist. din 1895 nr. 60.000 §. 44 și 45).

Pentru înșelăciune este a se face arătare în timp de 3 luni. Causa este a se preda tribunalului. (Art. de lege XXXIV. din 1897 §. 183 și art. de lege V. din 1878 §. 390).

Pentru ferberea de vinars, scutită de dare, este a se da rugare la despărțământul financiar local sau, dacă acela e departe, primăriei comunale. Ord. minist. din 1888 Nr. 45145).

pe diră trasă de piuă, până-ce ajunse lâng'o casă frumoasă, albă, care steclea la lumina lunii în mijlocul unei grădini de flori. Florile eran în straturi verzi și luminau albastre, roșie-închise și albe, ear' printre ele roeau fluturi ușori, ca sclipitoare stele de aur. Miros, lumină și un cântec nesfirșit, încet, dulce eșind din roirea fluturilor și a albinelor, îmbetau grădina și casa. Lângă prispă stăteau două buți cu apă, — ear' pe prispă torcea o fată frumoasă. Haina ei albă și lungă părea un nor de raze și umbre, ear' pîrul ei de aur era împletit în cozi lăsate pe spate, pe când o cunună de mîrgăritărele era așezată pe fruntea ei netedă. Luminată de razele lunii, ia părea muiată într'un aer de aur. Degetele ei ca din ceară albă torceau dintr'o furcă de aur și dintr'un fuior de o lână ca argintul torcea un fir de o matasă albă, subțire, strălucită, ce sămăna mai mult a o vie rază de lună, ce cutreera aerul, decât a fir tort.

La zgomotul ușor al pașilor lui Făt-Frumos, fata și ridică ochii albaștri ca undele lacului.

(Va urma).

Pentru femei.

Sparanghel de untdelemn.

După-ce se va curăți sparanghelul, se leagă în mănunchiu, se aruncă în apă clocotită, i-se adaugă puțină sare, se recorește cu apă rece înainte de a-l pune să fearbă. După-ce va fi fert, se scoate, se scurge și se așează regulat pe o farfurie într'o singură grămadă, și se servă împreună cu sos făcut cu sare, piper, oțet și untdelemn.

Plăcintă cu carne.

Se ia o oacă de făină, trei gălbenușuri și un albuș, se sară și se frământă, adăugând mereu apă caldă, până ajunge aluatul ca să nu se lipească de masă, atunci se lasă să mai stea 30 de minute, apoi să împarte în 12—18 bucăți întinzend fiecare bucată cât se poate de subțire. Pentru umplutură se ia carne pe jumătate, se toacă foarte mărunt și se prăjește în unt cu ceapă, scortșoară, sare și piper. Se ia o parte din umplutură și se mai pune altă parte din umplutură, urmând astfel ca în fiecare plăcintă să fie trei părți și între ele două rënduri de carne. Păturile trebuie unse cu unt, ca să nu se lipească. Plăcintele se coc în cuptor, însă nu prea tare ars.

Pregătirea sfeclei.

Se spală sfecla fără să se rupă firele cele subțiri dela rădăcină, deoare-ce rupend-u-se sfecla se albește, se ferbe în urmă sau se coace în cuptor, se scoate coaja, se taie felii și se așază într'o farfurie rînduri, și presărându-se fiecare rënd cu sare, chimin, hrean ras sau tăiat în fășii subțiri, apoi se acoperă cu oțet bun, fert, cu puțin zahar și lăsându-l mai întăiu să se răcească, se pune untdelemn trebuitor și se lasă să stea astfel 24 ore. Cu cât va sta mai mult, se face mai bună.

Piața Hațegului.

(Vezi ilustrația).

Unul dintre cele mai frumoase orașe din Transilvania este fără îndoială Hațegul.

Hațegul pe ungurește *Hátszeg* pe nemțește *Hötsing* se află situat pe frumoasa vale a Hațegului comitatul Hunedoarei pe linia căilor ferate ung. de stat Piski-Petrozsény cu stațiunea Váralja-Hátszeg. Are aproape 2000 locuitori, în majoritate români. În Hațeg să află magistrat, judecatorie, pretură, perceptorat etc. și o bancă românească cu numele »Hațegana«. Hațegul a fost locul principal al regimentelor române de graniță din aceste ținuturi. În anii din urmă s'a înfrumusețat orașul cu diferite edificii frumoase, cu pardoseală de Asphalt, și cu o fântână săritoare în mijlocul pieței. Edificiile cele mai frumoase din piață sunt proprietate românească. În apropierea orașului se află muntele Retezat cu o înălțime de 2496 metrii. Ilustrațiunea noastră înfățișează piața orașului Hațeg, rëndul de edificii din fața pieței sunt toate proprietăți românești.

Congresul

Ședința II.

— Joi înainte de amiază —

Ședința se deschide la orele 10 sub prezidiul I P. S. Sale Metropolitului.

M. Voilean cetește procesul verbal a ședinței de ieri.

Protocolul se verifică după două observări făcute de V. Goldiș și M. Cirlea.

Raporturile referenților.

Dr. N. Vecerdea face cunoscut că deputații din archidieceasă s'au constituit sub prezidenția P. S. Sale vicarului Dr. Pușcariu. Și d-sa ca referent.

Arată că fiind actele în regulă și nevind nici protest, se verifică toate mandatele, afară de ale dlor Dr. Suciulescu în M.-Radna, Virgil Tomici, ales în Birchiș, Dr. N. Oprean ales în B.-Comloș, și cele clericale dela Beiuș și Tinca.

Aceste se transpun comisiei verificătoare care se va alege.

Dr. Cornean referează în numele secției Caransebesenilor constituită sub prezidenția P. S. Sale vicarului F. Musta. Fînd actele (din archidieceasă) în regulă, se verifică toți, afară de Dr. Șenchea, Dr. V. Cupșa și V. Almăjan cari nu și-au prezentat credenționalul.

Actele electorale privitoare la aceștia trei se transpun comisiei verificătoare.

V. Goldiș referează în numele secției Aradanilor.

Fiind în regulă actele alegerilor din Diecesa Caransebeșului, se verifică toate mandatele afară de a dlui protopop Trifon Miclea, care-i protestat, a dlui G. Serb, care nu a prezentat credențional și nu-i nici la congres și a dlor Dr. I. Serb și Tisu, a căror alegere a fost protestată.

Actele se transpun comisiilor verificătoare.

Congresul constituit.

Prezidiul anunță că fiind 65 mandate verificate, congresul se declară constituit și în drept de a aduce hotărâri valide.

Nainte de a se suspenda ședința pentru a se chibzui asupra compunerii diferitelor secții.

V. Mangra propune și congresul primește, că în scop de a compune lista membrilor de ales în secții să se exmită o comisie din următorii deputați: F. Musta, Dr. I. Pușcariu, N. Zigre, P. Cosma și V. Tomici.

Ședința se suspendă.

Propunerile comisiei.

P. Cosma ca referent al comisiei propune:

In birouru secretari pe M. Voilean, Ioan Groza și I. Pinciu din cler;

mireni pe Dr. G. Proca, Dr. I. Șenchea, Dr. G. Popa, Ioan Russu Șirianu, Dr. Iuliu Tămășel, Dr. G. Miclea.

In comisia verificătoare pe

Dr. I. Trăilescu

Ilie Trăilă

Dr. N. Vecerdea.

In comisia de organizare:

Dr. Il. Pușcariu, Part. Cosma, Fil. Musta, Ioan Pușcariu, Aug. Hamsea, V. Tomici, N. Zigre, T. Hațeg, Ioan Budințean.

Comisia bisericească.

I. Papiu, V. Mangra, Dr. Tr. Badescu, I. Preda, D. Rațiu, Dr. G. Cosma, P. Truța, P. Corcan, P. Cornean.

Comisia școlară.

E. Roșca, R. Ciorgaru, Dr. G. Popovici, M. Cirlea, V. Oniț, V. Goldiș, N. Zigre, P. Drăgălina, Dr. G. Miclea.

Comisia financiară:

V. Voinea, V. Hamsea, M. Popovici, N. Garoiu, Dr. Vecerdea, P. Rotariu, M. Veliciu, Tr. Barzu, C. Burdea.

Comisia petiționară.

Dr. M. Cristea, V. Beles, Seb. Olariu, Dr. I. Meșianu, Dr. V. Preda, G. Feier, Aurel Petrovici, Aurel Novac, I. Tămășel.

Comisia Gojdu.

N. Ivan, C. Gurban, Andr. Ghidui, Dr. Liviu Lemény, I. Lengher, G. Lazar, Dr. N. Oprean, Iuliu Novac, I. Trăilă.

Lista întreagă e primită cu aclamare.

Prezidiul anunță următoarea ședință pe mâine (Vineri) la orele 10 înainte de amiază. Totodată anunță, că Sâmbătă va fi parastas în memoria metropolitului Miron.

După-ce roagă ca să se constituie comisiile și să ia actele dela secretariat, ridică ședința la orele 11 $\frac{1}{2}$.

T. P.

NOUȚĂȚI

Botezul Principelui Nicolae al României a avut loc la castelul Peleş din Sinaia, Vineri la orele 5.30 d. a. Nași au fost Împăratul Rusiei, reprezentat prin Prințul Dolgoruki, și Prințul de Wales, prinț moștenitor al Angliei, reprezentat prin Ministrul Angliei. Botezul a avut loc în sala maurescă, în fundul căreia se ridicase o extradă pentru Familia Regală și Înălțul cler. Superba sală era plină de invitați, aproape 300 de persoane. Partea dreaptă a salei era ocupată de doamne, ear' cea stângă de domni.

După ceremonia tunsului și unsului cu sf. mir, M. S. Regina a luat în brațe Pruncul regal și, precedată de A. S. R. Principele Carol cu luminarea de botez în mână, și urmată de Prințul Dolgoruki și de ministrul Angliei, a făcut de trei ori ocolul cristelniței, după ritul ortodox.

Noi doctori români. In 3 Oct. a. c. a fost promovat la gradul de doctor iuris al universității din Cluj, tânărul George Pătăcean fiul preotului din Copand. Ear' în 10 Oct. a fost promovat la grad de doctor dl Nicolau Lazar, din Sebeșul-Săsesc.

Spargere și furt în Aradul-nou. Făptuitorii necunoscuți au spart ușile dela oficiul de dare din Aradul-nou și au încercat să ducă cassa de fer, dar' făcând sgomot, au venit servitorii și hoții au luat-o la fugă. Numai decât, încă noaptea, s'a luat inventar, dar' până-acum nu s'a constatat nici o lipsă de bani. Fiind însă lăcatele meselor toate sparte, se crede, că tot vor fi luat ceva parale.

— Tot în noaptea aceea, hoți îndrăzneți au intrat în casa lui Francisc Plechl și au furat d'acolo juvaericele în preț de mai bine de 3000 cor.

Calătoria Țarului la Roma, proiectată pentru astă toamnă, a provocat între socia-

țiții italieni, cea mai mare ferebere. Calătoria s'a și amânat din pricina asta până la primăvară. Cum se depeșează acum din Petersburg, în-tâlnirea suveranilor — dacă socialiștii nu vor înceta nici până atunci cu agitațiile lor — va avea loc pe mare.

Elisa Popescu omorâtă în Paris. Tinera și frumoasa teatralistă din București, care studia în timpul din urmă arta teatrului în Paris, a făcut cunoștința unui tiner cu numele Grilling. Dumineca trecută cei doi tineri, după- ce au cinat, s'au dus acasă la »Hotelul Regina. Nu trece mult după intrarea lor în odaie și Grilling ese speriat afară și vesteste pe la toți, că Elisa Popescu s'a sinucis cu un revolver. Poliția făcând îndată o cercetare minuțioasă, în urma acesteia s'a constatat, că Elisa Popescu nu s'a sinucis, ci a fost omorâtă de Grilling. Grilling a fost îndată deținut, pe lângă toate că se prefăcea că-i nebun.

Furt în Belgrad. Un servitor cu numele Koch a furat câte-va obiecte foarte prețioase din juvaerele Regelui Petru. Intre altele a furat colanul decedatei soții a Regelui, pe care l'a vândut la un giuvargiu pe un preț bogat. Broșele și inelele le-a donat unor cântărețe. Toate obiectele furate au fost aflate.

Boala de unghii și gură din Orăștie. Boala de vite, care a închis în ajunul târgului, târgul de toamnă din Orăștie, să pare a fi pe sfârșite, deoarece- ce din 36 vite bolnave, astăzi numai 10 mai sunt.

Fidanțare. Dl Alexandru Ciocași, cleric absolut din Carunariu, în 5/18 l. c. s'a încredințat cu d-șoara Marioara Micu, fica preotului din Vima-mare, protopresbiteratul Dej. — Felicitările noastre!

Gimnasiu în Hațeg. Foile ungurești aduc știrea, că inteligența maghiară din Hațeg, într'o ședință sub prezidiul primarului Muzsnay, a hotărît înființarea unui sub-gimnasiu comunal. — Socoteala făcută fără birtaș, — zice, că orașul Hațeg va da 100.000 cor., ear' comunele învecinate de- asemenea 100 mii cor., pentru crearea unui fond gimnasiului înființând!

Bancă nouă românească. La Vașcău (comitatul Bihorului) s'a pus la cale înființarea unui institut de credit. In fruntea acestei porniri stă preotul din Câmpani de jos Atanasiu Popa, George Bogdan preot în Carpinet, Ilie Burșas preot în Sustiu, Miron Botișel, preot în Steiu, Alexandru Pele, preot în B. Lazur, Teodor Teaha, preot în Cămp, Nicolau Bogdan, proprietar în Criștiori, Ioan Corbu, proprietar în Poenii de sus, Mihaiu Popovici, preot în Zehecenii și Vasile Ștefan din Beiuș s. a.

Concert. Reuniunea română de cântări și muzică din Lugoj arangează Duminecă în 12/25 Oct. 1903, în sala mare a otelului »Regele Ungariei« din Lugoj, un concert sub dirigența domnului Ioan Vidu. Concertul va fi urmat de dans. Oferte marinimoase se primesc cu mulțumită și dărea de seamă se va face pe cale publicistică.

Cununa soldaților din Dobrișin. În urma celor întâmplate cu prilejul depunerii unei cununi pe statua din Seghedin alui Kossuth, și soldații din Dobrișin au hotărât să depună, drept protest, o cunună pe statua libertății din Dobrișin. Pregătirile s'au făcut în secret, dar pe urmă planul s'a descoperit. În contra acestor soldați, sunt 130 la număr, autoritățile militare au pornit cercetare.

Onorațiilor cetitori le atragem atențiunea asupra inseratului de pe pagina ultimă, referitor la cele 3 calendare apărute la institutul tipografic »Ideal« din Hunedoara.

Opt comune nimicite prin cutremur. Din Baku se vestește un înfricoșat cutremur de pământ, întâmplat în districtul Harazan. Opt sate sunt total distruse. Opt sute de case s'au prăbușit, așa că n'a rămas peatră pe peatră, patru sute de case au devenit nelocuibile. Până acum 90 de cadavre au fost scoase de sub ruine. Peste zece mii de oameni n'au altceva drept locuință decât cerul liber și foamea de mângăere.

Zăpadă. Mercuri dimineața locuitorii Orăștiei și cei din jur, au fost surprinși prin ninsoare de zăpadă amestecată cu ploaie, ce n'a durat însă mult. Peste noapte s'a făcut însă astfel de frig, încât apa de prin vasele din curți a prins gheață. — Așa să vede, că iarna a greșit terminul de sosire prin părțile noastre.

Convocare. D-nii membrii ai »Secției industriale« a »Reuniunii econ. din Orăștie«, sunt invitați prin aceasta a lua parte la adunarea generală, care se va ținea Duminică în 25 Octombrie n. la 11 ore a. m. în localul secției.

Constituirea societății »Petru Maior« din Budapesta. La 11 Octombrie studenții universitari români din Budapesta și membrii societății »Petru Maior« s'au constituit în următorul mod: Comitetul: Președinte: Sebastian Stanca, abs. de teologie și stud. în fil. Vicepres.: George Gârda, stud. în drept. Secretar.: Const. Nedelcu, stud. în fil. Notar I.: Horia Petra-Petrescu, stud. în fil. Notar II.: Alexandru Bojinca, stud. în drept. Cassar.: Mihaiu Șerban, stud. în fil. Controlor.: Valeriu Seni, stud. în fil. Bibliotecar.: Const. Bucșan, stud. în drept. Vicebibl.: Zacharie German, stud. în fil. Econom.: Romul Muntean, stud. în drept. Comisia literară: Președinte: George Tulbure, abs. de teol. și st. în fil. Referent: George Gârda, stud. în drept. Membrii: Sebastian Stanca, abs. teol., st. fil. Isac Linția, stud. în fil. Const. Nedelcu, stud. în fil. Horia Petra-Petrescu, stud. în fil. Antoniu Domide, stud. la ped. sup. Comisia supraveghetorie: Pompil Nistor, stud. med. Antoniu Domide, st. ped. sup. Petru Groza, stud. în drept.

Budapesta, 15 Oct. 1903.

Sebastian Stanca m. p. Const. Nedelcu m. p.,
president. secretar.

Mare furt în București. Hoți necunoscuți au furat din un vagon de poștă al trenului ce mergea spre Predeal, 160.000 lei în bilete de bancă și 100.000 în aur. Se crede că hoții au luat-o spre Ungaria.

Din Macedonia. Lângă Paristeru au avut loc ciocniri sângeroase între bande de resculați și trupe turcești. Trupele au avut 400 de morți, resculații 48 inși. Lângă Demiscopije, bandele resculaților au luptat 3 zile contra trupelor, având mai mulți morți, între alții 4 femei și 2 copii.

Iarăși foc în Budapesta. În fabrica mare de flori din strada Iosif, alui David Schneider, în care zilnic sunt 24 tete ocupate, în Joia trecută înainte de prânz o sticlă de terpenină a căzut de pe o poliță pe cuptorul unde două fete topeau niște ceară. Terpentina a luat îndată foc, ear' fetele îngrozite a voit să iasă iute afară pe unica ușă ce avea odaia aceea, ușa însă a fost incuiată de stăpân, ca fetele să nu fure peste zi ceva din fabrică. Ferestrele fiind foarte înalte n'au putut sări de pe ele afară până-ce n'a pus mese și scaune una peste alta astfel au sărit cele mai multe din odaie afară, altele pe cari le-a apucat flacăra și pe cari le-a înădușit fumul s'au prăpădit în flăcări.

Drumul dela Cap la Cairo. Se știe, că Englezii întreprind în Sudul Africii o lucrare gigantică: să lege printr'un drum de fer Colonia Capului cu Egiptul. Lucrările au ajuns aproape de cataractele Victoriei pe Zambez. Doi ingineri, Sir Charles Metcalfel, și J. G. Jous au părăsit Anglia, ducându-se în America spre a vizita în Statele-Unite cataractele Niagarei și să studieze posibilitatea transmiterii puterii spre a întrebuința imensa energie a cataractelor Victoriei. Călătorii vor vizita apoi Chicago, St-Louis în scopul de-a cunoaște metodele americane pentru construcția drumurilor de fer.

Nu există mijloc mai bun de a-ți câștiga sănătatea, ca crucea dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967 și sute de oameni își mulțumesc recâștigata sănătate și dorul de viață dlui Albert Müller în Budapesta V. Vadász u. 42/VI. ceea-ce dovedește și următoarele două scrisori de recunoștință.

I. *Dlui A. Müller în Budapesta.* Deoarece crucea electro-magnetică R. B. Nr. 86967 mi-a ajutat foarte mult și cu succes în contra astmei și a reumatismului, nu pot trece cu vederea să nu îți exprim cea mai sinceră mulțumită și să recomand acest leac tuturor ca caldura.

Cu stimă: *Iovram Kovacevici*, Dolu Tuzla.

II. *Dlui A. Müller Bpesta.* Fiica mea a purtat crucea electro-magnetică R. B. Nr. 86967 contra bătăii de inimă și s'a însănătoșat, pentru ceea-ce îți mulțumesc din inimă.

Stimător: *Ioan Leidl*, Verșeț.

De-aceea îndemnăm pe toți aceia, cari sufer de reumatism, influență, astmă peste tot de nervi să-și procure un astel de aparat, căci costă numai 6 coroane și să se îndrepte în privința aceasta către dl Albert Müller în Budapesta, V. Vadász u. 42/G.

Cine are mere și pere de vânzare?

Primim dela administrațiunea foii economice »Erdélyi Gazda« din Cluj (Kolozsvár) spre publicare următoarele:

Mai multe firme de negustori de poame din țeară și străinătate, interesându-se de poamele noastre, sunt rugați toți acei proprietari de mere și pere, să se adreseze la subscrișa administrațiune cu ofertele lor și a trimite câte un pachet de mere sau pere de 5 sau 10 kilograme prin poștă până în 28 Octombrie n. a. c., ca astfel valorisarea poamelor să fie mai ușoară și mai cu efect.

În epistola de ofert este a se scrie:

1. Când și în ce mod au fost poamele culese?
2. Unde și în ce chip sunt înmagazinate poamele?
3. Câte poame are în ferdele de 20 litre sau măji?
4. Ce preț a primit până acumă și cu cât dorește a le vinde?
5. În cas de vânzare este vânzătorul în stare sau dorește a împacheta poamele și în ce mod?

Cluj (Kolozsvár).

Administrațiunea »Erdélyi Gazda«

Acei oferenți de mere și pere, cari nu doresc a să adresa direct la Cluj, sunt poștiți a să adresa la administrațiunea »Bunului Econom« în Orăștie (Szászváros), care mijlocește aceste vânzări în mod gratuit.

Adm. »B. E.«

Mai nou.

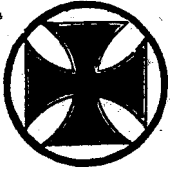
Congresul național bisericesc a decis următoarele: *Congresul declară, că catechisarea elevilor gr.-or. români dela școli are să se facă, ca și până acum, în limba bisericeii, românească.* Consistorul metropolitan să respingă orice încercare contrară acestei dispozițiuni, înaintând în cauză representațiune la guvern.

Maj. Sa a primit pe ministrul Lukács Mercuri în audiență și i-a făcut cunoscut, că nu primește programul referitor la concesiunile militare elaborat de comisiunea de 9 parlamentară și l-a însărcinat să comunice comisiunei punctul Seu de vedere. Lukács a petrecut foarte scurt timp la Maj. Sa. Reprezentanților presei Lukács a declarat următoarele:

— M. Sa mi-a făcut cunoscut punctul seu de vedere și sunt însărcinat să comunic această acasă. Nu merg la Budapesta în calitate oficială, ci numai ca mijlocitor. Aceste știri a produs mare consternațiune la Budapesta. Unii membrii din partidul liberal sunt de părere, că nu pot ceda. Independenții sunt furioși, zicând, că acuma nu mai e vorba de cauza partidului liberal, ci de cauza întregii »națiuni«.

**Cruce sau stea
duplă electro-magnetică.**
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea
lui Volta.

Vindecă și
inviorează
pe lângă
garanție.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării, că acest apatat vindecă boale vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fructuri de ureche, bătaie de inimă, sgârctiuri de inimă, asma, ausul greu, sgârctiuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu multă mire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« deoare-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercelat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă

(190) indeosebi. 23—

Prețul aparatului mare e 6 coroane folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 coroane folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V. strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

**Casse de fer și oțel sigure
contra focului și spargerii**

pentru păstrat bani,
registre și documente in toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel o o o o o alui

R. ÖSZY

SIBIIU — (NAGYSZEBEN)
Strada Dumbrăvii Nr. 3 — Strada Bruckenthal Nr. 5

(195) Preț curent ilustrat 17—26

se trimite la cerere gratis și franco.

„IDEAL“ institut tipografic și librărie
in Hunedoara (Vajda-Hunyad).
Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

La „Pannonia“ cafenea și restaurațiune
din Orăștie.
Să află **Must de Versez,**
excelent de bun și dulce 1 litr. 36 cr.
Un pahar de Bere 8 or.

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut

este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Deja mai mult de 12 milioane cor. am plătit, în scurt timp, mușterilor nostri.

Singur în cele 5 luni din urmă cele mai mari 3 câștiguri, și anume, marele

premiu de **605.000** cor. pe Nr. 57080

100.000 « « « 74366

90.000 « « « 109780

și afară de acestea încă multe alte câștiguri însemnate.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fiecare ca dela acesta să-și procure losurile. — In a 13-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

cu câștig în bani. In total se vor sorți în curs de 5 luni enorma sumă de

14 Millionen 459.000 Kronen

in ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1,000.000 Kronen.

Speziell 1 Prämie mit **600.000**. 1 Gewinn à **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à
80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000**, und noch viele andere;
zusammen **55.000** Gewinne und Prämie im Betrage von
Kronen 14.459.000.

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime (1/8) fl. —75 sau cor. 150 pentru un pătr. (1/4) fl. 150 sau cor. 3—
„ o jumët. (1/2) „ 3— „ „ 6— „ 1 întreg (1/1) „ 6— „ „ 12—
și se trimit cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

2 Noemvrie a. a. c. la

A. TÖRÖK & Co.

Casă de bancă in Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturei noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.
1. filială: Vaitznerring 4.

2. filială: Museumring 11.
3. filială: Elisabethring 54.

Scrisoare de comandă: a se tăia. Dlor **A. Török & Comp. prim-colector, Budapesta.**

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiată, dimpreună cu planul oficial. (217) 3—6

Sumă de coroane..... {este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge.
 {urmează prin mandat postal: }

Adresa
exactă

Cel mai mare deposit de ciasornice,
giuvaeruri și obiecte de aur și argint în
Transilvania

(144) la 21-26

Julius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștient.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

ANUNȚ

Pentru grădina de altoi și școala practică economică inițiată de comuna Seliște, se caută un conducător.

Cei-ce doresc a fi angajați să se adreseze până în **15 Nov. a. o.** la subsemnata primărie, înaintându-și și documente despre pregătirile teoretice și despre aplicarea de până aci.

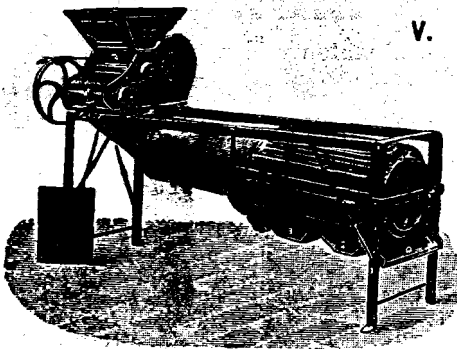
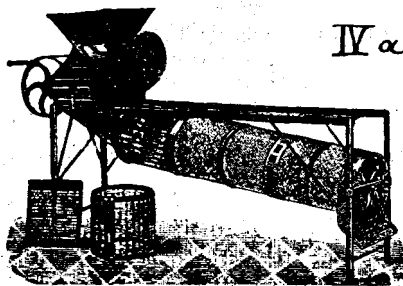
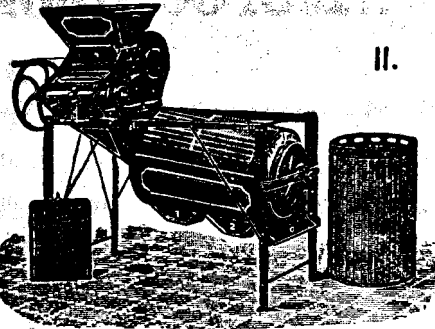
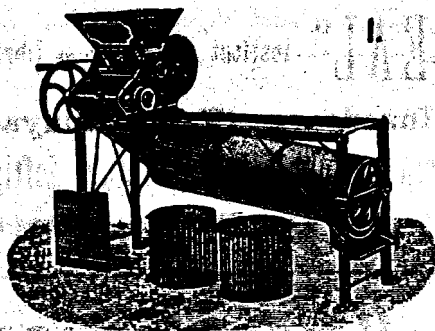
Onorarul se va stabili prin înțelegere ulterioară.

Competenții vor indica în ofert și ceea-ce pretind.

Seliște, în 14 Octomvrie 1903.

Primăria comunală.

Nicolae Hențiu m. p., Dumitru Popa m. p.,
notar. primar.

Triorul I. întocmit pentru curățirea de grâu și secară sau pentru orz și ovės.

Triorul II. întocmit pentru curățirea de săcară și grâu sau orz și ovės și pentru sortarea grăunțelor în două sau în trei despărțeminte, alegând și semințele de burueni în un despărțemint deosebit.

Triorul IV_a întocmit de a alege ovėsul sau orzul din grâu, sau ovės din orz separând totodată și semințele de burueni.

Triorul V. întocmit pentru grâu și ovės sau pentru orz și ovės. Grăunțele se sortează în 4 despărțeminte deosebite și afară de aceasta mai alege și semințele de burueni.

Eu liferez aceste triore cu manta de tinichea (pleu) frezat și țin în depositul meu numai de acestea. Acestea sporesc la lucru cu 25% mai mult ca cele cu tinichele numai stozuite. Triore cu tinichele stozuite cu 5% mai eftine.

Rog a comanda triorele la timp mai bine chiar mai de vreme.

Recomand totodată și pressele (teascurile) de vin și poame.

Se acordă și plata în rate pe lângă interese de 6%.

(141) 42-52

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

In editura institutului tipografic „IDEAL” din Hunedoara (Vajdahunyad).

* Au apărut cele 3 Calendare noue pe anul visect 1904. *

Calendarul

„BUNUL ECONOM”

cu o mulțime de povețe economice, povești, glume, etc. și cu ilustrațiuni.

Prețul unui exemplar 30 fl.

Calendarul

„ȚĂRANULUI”

întocmit pentru țeranii nostri cu literatura, povețe, poesii, glume, etc. și cu ilustrațiuni numeroase.

Prețul unui exemplar 40 fl.

Calendarul

„SFÂNTA TREIME”

afară de ilustrațiuni numeroase biografii, povețe, povești, glume, povețe, etc. mai conține și o mulțime de rugăciuni cu chipuri sfinte.

Prețul unui exemplar 50 fl.

Vănzătorilor li-se dă rabatul cuvenit!

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

42-52